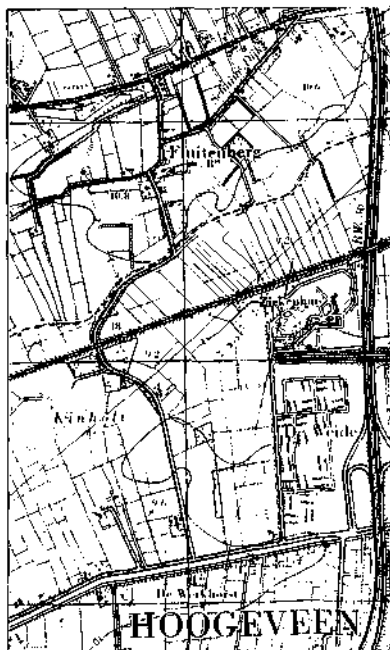

HET KINHOLT, EEN STUKJE OERBOS NAAST DE VOORUITGANG

Dick Jager

Ingeklemd tussen de spoorlijn Meppel-Hoogeveen en een nieuwe woonwijk van laatstgenoemde plaats ligt één van Drente's oudste bosresten, het Kinholt dat getuige de 17e-eeuwse kaart van Pijnacker een aanzienlijk oppervlak besloeg.

Het Kinholt behoort met de Hulzedink bij Drijber en het Mantingerbos tot de oorspronkelijke bosrelikten in het stroomdal van het Oude Diep; tot in de vroege Middeleeuwen zullen zij één geheel zijn geweest. De laatste twee bosjes zijn in bezit van resp. Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten, terwijl het Kinholt beschermd wordt door de Werkgroep 't Kienholt. Het wekt bevreemding dat in het handboek van Natuurmonumenten het bosje, dat van grote waarde is, ontbreekt ofschoon er een flinke opsomming van onofficiële terreinen wordt gegeven. Het Kinholt ligt op een keileemopduiking aan de rand van het eigenlijke beekdal en heeft merendeels een ongestoord bodemprofiel. Er zijn duidelijke verschillen in voedselrijkdom die in de vegetatie tot uitdrukking worden gebracht. Een sekundaire weg naar de buurtschap Fluitenberg snijdt het bosje in tweeën.

Eik en hulst

Een belangrijk deel van het Kinholt bestaat uit een afwisselend open en dicht eikenhulstbos dat tot de fraaiste specimen daarvan behoort, zo kan het de vergelijking doorstaan met het veel grotere Norggerholt dat eveneens in zekere zin als een natuurlijk parkbos kan worden beschouwd; een dergelijke structuur roept de bosgezichten van Hobbema en Ruysdael in het leven. Naast de grote eiken en hulsten vallen enkele oude beuken op die in dit bostype dat in Nederland beperkt is tot het Drentse distrikt weinig voorkomen. Mede aspektbepalend is met name op open plekken de adelaarsvaren die hier's zomers een bos in het bos vormt. Kenmerkend zijn verder hazelaar, lijsterbes, dalkruid, veelbloemige Salomonszegel en

De natuur als beeldhouwer.

Reuzenbark in het Eikenhulstbos.

Het hakhougedeelte.

Zwammen op dood hout.

rankende helmblom, terwijl op voedselrijke plaatsen, vaak vergezeld door klimop en bosgierstgras, witte klaverzuring en bosanemoon de bodem bedekken, evenals grootbloemige muur die vooral op grazige plekken groeit. Langs de bosrand bij het spoor is een struweel ontstaan van behalve hazelaar en vogelkers kardinaalsmuts, zoete kers, boswilg en Gelderse roos (hier is ook de groeiplaats van bosanemoon gekoncentreerd). Het Lelietje der Dalen staat met enkele tientallen onder een groep oude hazelaars bij een ingang van het bos. Ruige veldbies, ijle zegge en wegedoorn werden één keer aangetroffen. Hoewel de braam door het domineren van hulst en adelaarsvaren een vrij bescheiden plaats inneemt kan men er zeldzame soorten vinden die kenmerkend zijn voor oude bossen. Waar de hulstbomen dicht aanéén staan is van ondergroei nauwelijks sprake: een combinatie van lichtgebrek en het moeizaam verterende blad. Een kleiner gedeelte van het Kinholt bestaat uit hakhout van voornamelijk eik en berk met vooral op de overgang naar het eiken-hulstbos een rijke ondergroei van blauwe bosbes die in laatstgenoemde gemeenschap vrijwel verstek laat gaan. Dat bepaalde delen van het bosje eertijds vochtiger waren bewijst de aanwezigheid van de zwarte els die plaatselijk zware stobben heeft gevormd. In het eiken-hulstbos is het beheer gericht op natuurbouw, zodat het dode hout niet wordt afgevoerd maar opgenomen in de voedselkringloop; om dit proces te versnellen zijn bomen gekapt of omgetrokken, waardoor het beeld van een oerbos versterkt wordt. Dit gedeelte kent zeldzame paddestoelsoorten die gebonden zijn aan rottend hout, daarentegen zijn terrestische soorten opvallend schaars vertegenwoordigd. Het Kinholt is vrij toegankelijk en staat door de direkte nabijheid van bewuste woonwijkenigszins onder druk, gezien het voorkomen van kleefkruid, brandnetel en tuinvormen van braam en gele dovenetel, terwijl de aanwezigheid van Amerikaanse vogelkers op een oudere menselijke beïnvloeding duidt. Het informatiebord bij de Lelietjes der Dalen tenslotte maakt, evenals schrijver dezes, gewag van de bijzondere betekenis die het bosje heeft. ●

Literatuur

J. Abrahamse e.a., Het Drentse Landschap, Zutphen 1984.

A. E. Jansen, The vegetation and macrofungi of acid oakwoods in the north-east Netherlands, Wageningen 1991.

V. Westhoff en J. J. Barkman, De botanische betekenis van het Drentse district, Wageningen 1968.